

G y ö n g y m o n d a t o k .

(Ujkori írótól)

H i t .

A hitelvek tizmillió keresztényt öltek meg kínhalállal; az erkölestán megsem karczolt senkit is. *Voltaire.*

A hit szüli a társadalmi erényeket. A vallás, mely a jutalmazó és büntető egyistenben hinnünk parancsolja, a legerősebb támasza az erkölesiségnek és politikának. *Chateaubriand.*

Az okos ember sokat gondol s keveset hiszen; az oktalan nem gondol, de annál többet hiszen. *Kisfaludi Károly.*

A szegénynek drága kincs a hit,
Türni és remélni megtanít;
S neki, míg a sír rá nem lehel,
Mindig türni és remélni kell. *Arany János.*

H i t e l .

A pénzt kikölesönözött hitelezőnek nevezik, s nem is ok nélkül, mert kiadott pénze megkaphatása felől erős hitre van szüksége. *Saphir.*

A hol csak pénznek és fényűzésnek van hitele, ott a becsület hitele lejár. Így van ez az asztalozási tulzásnál, szerencsejátékoknál, és nézőjátékokban. *Lambert ögrófné.*

Tudatlanoknak hinni annyi, mint szándékosan csalódní. *Petrárka.*

Szeretőnek, vagy annak, a ki tóled vár valamit, soha se hidj. *Petrárka.*

H i u s á g .

A hiúság, mint telhetetlen keselyű, prédája fogytán magát tépdési. *Shakespeare.*

Az emberek a hiúságot csak bőrükkal vetkezik le. *Saphir.*

Hogy jár el a természet, hogy az emberben a magasságot és aljasságot összekösse? hiuságot vegyít azok közé. *Schiller.*

A hiuság tetszvágyó, csélcsap, és változékony; azonban külső magatartása udvarias. *Kant.*

Minden hódítási fény az emberek hiuságának hizeleg. *Lafontaine.*

A hiuság vágyait kielégíteni az emberek boldogságának elsőrendű osztályába tartozik. *Sand György.*

H i z e l g é s .

Hatalmas kútfeje a szerencsének, mikor az ember hátgerinczét egy nádszál képezi (hajlongás). *Hugo Victor.*

A legfurfangosabbakat is vízre viszi a hizeleg, s nincs oly sületlen és nevetséges dolog, mit el ne nyelessünk velek, ha magasztalással füszerezzük. *Molière.*

Ha a fejedelem itkányos, udvaronczaival vidornak nevezik; ha fekete, barnának; ha bolond, nyiltszívűnek; ha ostoba, ártatlannak. *Saphir.*

A hizeleg a maga lágy kötelékeit és sima igáját csak a hű lelkekre rakja. *Hagedorn.*

Minden jogaik között legrégebb az, hogy szemek után füleinket is megnyitjuk, s mind az, a mi hizeleg, tetszik, bár merről jőjjön is. Kedves szavaiért soha senkit sem vertek meg. *Corneille Tamás.*

H i v a t a l .

Az új tisztesség olyan, mint az új ruha, mely nem jól talál a testre, míg azt gyakran hordva megszokjuk. *Shakespeare.*

Hivatali kötelességünket azok itélik meg leghelyesebben, kiknek közvetlen szükségök van reánk. *Czuczor.*

Bármily nehézségekkel járjon is a hivatali állomást megnyerni, annál is csipősebb és bajosabb arra érdemesülni. A kiról azt kérdik: miért nyerte el az állomást? könnyebben veszi, mintha azt kérdenék: miért nem nyerte meg. *La Bruyère.*

A ki hivatalba lépett, nem igen gondol oda, mint viselje magát másokkal szemben, erre szabályul veszi állomását s állapotát: innen ered a feledés, elbizakodás, kérkedés, gorombáskodás, hálátlanság. *La Bruyère.*

Hóditás.

A hóditó bármily buján tenyészsen, nem tud meggyökerezni a földben, s kivesz belőle, mint a vízi gyom, ha a moesár kiszárad.
Jókai.

A valódi hóditók jó törvényadók is, hatalmuk tartós: e nélkül a hóditás csak lezúgó áradás. *Voltaire.*

Az emberiség a hóditó miatt nyög, s míg ez él, azon egy reménye van, hogy egykor sírja felett mosolyoghat. *Id. Dumas Sándor.*

Mindig futni, nem tudva, hová, — mindig városokat venni bé, nem tudva, miért, — és mindig végrehajtásért gyötrődni tudva-levő czél nélkül: oly dolog ez, a mit nem helyesel jó gondolkodás.
Fontenelle.

Hon. Honszeretet sat.

Boldog, kinek szép hont adának
A sors örök törvényei,
Hol a szellem szelid nyomának
Láttatnak nyilván jelei. *Kölcsei.*

Él magyar, áll Buda még! a mult csak példa legyen most,
s égve honért bizton nézzen előre szemünk. *Kisfaludi Károly.*

És ha néha, jobb időkben a pohár
Bútemetni köztünk kézről-kézre járt;
Ott is a hon éltetését zengte szánk,
Ott is a hon megvetőit átkozánk. *Petőfi.*

Jó király alatt az embernek van hazája, de gonosz alatt nincs.
Voltaire.

Születésünk helyétől távol a természet mintegy kisszerübben
tünik fel előttünk, s nem látszik többnek, mint annak árnyéka,
a mit vesztettünk. *Chateaubriand.*

A haza ott van, a hol a lélek meg van lánczolja. *Voltaire.*

Minden föld ugyan hazája
A jó embernek — való;
De mégis születte tája
Mindennél elébbvaló. *Csokonai.*

Gyűjtötte: KISS MIHÁLY.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Eötvös és Kemény. Irta *Bodnár Zsigmond*. IV. 323 l., nagy 8 r. Budapest, Eggenberger-féle könyvkereskedés. Két hatalmas, nagy tanulmányt foglal magában e könyv bölcseleti irodalomtörténeti írónktól. A maga bölcseleti elve, „erkölcsi törvénye“ alapján írta meg szerző e tanulmányokat. A művelt olvasó érdeklődéssel fogja olvasni és a kik az irodalomtörténetet hivatásosan művelik, összehasonlíthatják más hasonló tárgyú értekezésekkel. E két nagyobb munkán kívül még kisebb értekezéseket is közöl az író a terjedelmes kötetben, „A tragédia“, „A vallás keletkezése és fejlődése“, „Régi magyar nyelvünk“ czím alatt. A vallás kérdésénél is megkíséرتi alkalmazni erkölcsi törvényét, az idealismus és realismus váltakozását, de talán nem annyira megmagyarázza a vallást, mint inkább elméletének bizonyítására példákat keres a vallás fejlődésében.

A könyvet két kisebb cikk zárja be: „Eötvös életrajza“ és „Az érettségi vizsga kérdése“.

A csinosan kiállított könyv ára 5 kor. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Vörösmarty és krónikásaink. Irta *dr. Kiss Ernő*. Különlenyomat az „Erdélyi Muzeum“ 1904. évf.-ból. 18 l. Kolozsvár, Ajtai K. Albert könyvnyomdájából. Vörösmarty epikus művei iránt különös előszeretettel tapasztalhatunk irodalomtörténeti írónknál. Szívesen foglalkoznak a költő efajta műveivel, mert bővebb anyagot nyújtanak a tanulmányozásra. Az elemző észnek igen hálás tárgy. E füzet írója már több figyelmet keltő tanulmányt tett közzé Vörösmarty epikájáról. Ismertette főleg azt a hatást, melyet reá a más nemzetbeli eposírók közül Vergilius gyakorolt. Jelen tanulmányában azt vizsgálja, hogy a költő nagy eposához, kisebb elbeszélő költeményeihez s továbbá drámáihoz honnan vette az anyagot. Anonymus és Thuróczy krónikásainkat mutatja fel olyanokul, mint a kiknek elbeszéléseiből merített. Az elemzésében tiszta és gyakorlott tollal írt füzet értékes gyarapítása a Vörösmarty-irodalomnak.
